

Diep in de
veiligheid van
mijn hart

Diep in de veiligheid van mijn hart

Historische roman gebaseerd op waargebeurde feiten

Marleen Ekelmans

Schrijver: Marleen Ekelmans
Coverontwerp: Desi Rodriquez
Omslagafbeelding: Desi Rodriquez
ISBN: 9789464651096
© 2022 Marleen Ekelmans

Dit boek is opgedragen aan de 'Circle of Sisters'

*'She knew that she was not alone.
She was held by all of the sisters who came before her.
Guided by their voices.'*

Rebecca Campbell

Proloog
In de val
Roermond

Ze staart naar de mistige lucht om haar heen. De vochtige dauwdruppels bedekken haar gezicht. Ze hoopt op een openbaring, een oplossing die haar uit deze benarde situatie kan halen. Er komt vooralsnog niets naar boven. Geen enkel teken. Geen verlossende gedachte.

Onder in haar buik begint het te steken. Haar maagstreek trekt samen. In een poging de onrust van binnen tot bedaren te brengen, legt ze haar handen op haar buik. Ze sluit haar ogen en ademt diep in en uit. Kon ze maar weer terug naar die speciale plek, diep in haar hart. De groene oase van rust en veiligheid. Maar hoe hard ze het ook probeert, de deur naar haar droomwereld gaat niet meer open.

Ze recht haar rug en probeert de harde, koude grond onder haar te negeren. Wanneer ze zich verder op de kille stenen laat zakken, voelt ze de stramheid in haar spieren en gewrichten.

Hier eindigt het, in deze toren. Is haar leven dan niets waard? Ze heeft er alles aan gedaan om haar onschuld te bewijzen, maar haar verhaal lijkt hen niet te raken. Ze willen haar zien branden. Dit alles, om niets anders dan een foute overtuiging. Enkel omdat zij niet in het stramien past. Omdat ze koos voor haar eigen weg. Een pad dat haar nog zoveel had kunnen brengen. Ook voor de mensen om haar heen. Ware het niet dat ze niet verder konden zien dan datgene wat recht voor ze lag. Nooit eens hebben ze ontdekt wat voor moois er om hen heen groeide. Alsof zij in een andere wereld leefden. Een schimmenwereld.

Haar handpalm aait de grove stenen muur, die haar lijkt te omvatten. Boven haar flonkeren sterren in de nachtblauwe lucht. Waar ze voorheen kalm werd van het kijken naar de

lichtjes in het donker, kunnen ze haar nu geen troost meer bieden. Ze is overgeleverd aan haar lot.

Zachtjes bonkt ze met haar hoofd tegen de muur. Haar voorhoofd schaaft langs de stenen. Ze voert het tempo op en zet steeds meer kracht. De stekende pijn in haar hoofd voelt vreemd genoeg prettig. Hier heeft ze controle over. Ze kan zelf beslissen wanneer ze de pijn laat stoppen.

Er wordt hard op de houten deur gebonkt. Zware stemmen klinken door de muur heen. Ze spreken over haar. Over haar lot.

Een dierlijke kreet vult de nacht en overstemt het overleg van de mannen. Ze schreeuwt zo hard, dat haar borst samentrekt en lijkt te branden.

De deur van de toren vliegt open. Mannen komen binnen en slaan met een knuppel in haar buik. Ze klapt voorover en begint te hoesten. Ze trekken aan haar benen, tot ze op haar rug ligt. Een man gaat op haar zitten. Een sterke hand wordt op haar keel gedrukt. Met woeste gebaren slaat en schopt ze om zich heen. Vechtend voor haar bestaan.

1
Door duisternis omhuld
1573
Jen, 10 jaar oud

Steentjes springen op van de grond terwijl Jen naar huis loopt. Haar voeten banen zich een weg over de klinkers. Het geluid van haar schoeisel op de harde ondergrond werkt rustgevend. Ze luistert er aandachtig naar en laat alle geluiden om haar heen naar de achtergrond verdwijnen. Het staccato getik dempt haar gedachten, die eindeloos door lijken te gaan.

Ze is al uren aan het discussiëren, zij het met zichzelf. In haar hoofd praat ze tegen haar moeder en zegt ze alles wat ze nooit hardop durft te uiten. Heel soms waagt ze zich op glad ijs omdat ze het onrecht, wat haar of haar broertje en zusje wordt aangedaan, niet langer kan verdragen. Die momenten komen haar vaak duur te staan.

Naarmate ze dichterbij haar huis komt, kan ze zich steeds moeilijker concentreren op het geluid dat haar zoveel rust gaf. Ze hoort haar moeder roepen naar haar broertje, die onmiddellijk reageert door naar binnen te rennen. Haar zusje zit in de schuur, naast de koe. Ze streelt de stugge vacht en lijkt niet te merken dat ze wordt bekeken.

Jen loopt zo stil mogelijk naar binnen, zodat ze haar moeder niet op stang jaagt. Alhoewel ze dondersgoed weet dat het niet uitmaakt. Als ze zacht doet, is ze te voorzichtig. Als ze vrolijk binnenkomt, maakt ze teveel lawaai.

Haar moeder staat bij de tafel. Eén hand houdt ze op haar onderrug en met haar vrije hand aait ze over haar bollende buik. Jen krijgt weer een broertje of zusje. Ze begrijpt niet waar deze vrouw het aan heeft verdiend om kinderen te krijgen. Haar moeder heeft meer dan eens duidelijk gemaakt dat ze hen alleen maar lastpakken vindt, dat ze nooit geboren hadden moeten

worden. Ze zegt dat ze haar leven verpesten. Nu komt daar een vierde ziel bij, die dit leven eveneens moet aangaan.

Leonore en haar man, vrienden van haar ouders, proberen al jaren nageslacht voort te brengen, maar het mag niet baten. Jen ziet hoe het Leonore beïnvloedt. Ze is niet meer de vrouw die ze voorheen was. Ze straalt niet meer. Haar ogen lijken dof, alsof ze ver weg is van hier, in een andere wereld. Waarom moet Leonore zoveel verdriet meemaken en kan haar moeder het ene na het andere kind ontvangen? Jen haar hoofd zit vol met vragen waarvan ze niet weet of ze daar ooit antwoordt op kan krijgen.

‘Zo, dat werd tijd. Waar heb jij zo lang uitgehangen?’ Jen staart naar de vloer wanneer haar moeder tegen haar praat. Een zuchtje wind draait om haar heen als haar moeder dichterbij komt. ‘Zeg op, wat heb je gedaan?’

‘Brood gehaald. Precies zoals u wilde.’ Haar stem is schor en komt niet boven gefluister uit. Ineens voelt ze een hand onder haar kin die haar hoofd ruw omhoog duwt.

‘Kijk me aan als ik tegen je praat.’ Het gezicht van haar moeder is dichtbij. De geur van warme melk, die vrijkomt uit haar moeders mond, maakt haar misselijk. Zonder erbij na te denken went ze haar hoofd af. Weer wordt haar kin vastgegrepen en dit keer wordt er hard in geknepen. Tranen springen in haar ogen. ‘Als jij niet fatsoenlijk antwoord kan geven mag je even gaan nadenken in het kolenhok.’

Meteen schieten haar ogen wijd open. Nee, niet de duisternis in, alsjeblijft. Het lukt haar niet meer om iets te zeggen. Ze weet nooit wat haar kan redden van de grijpgrage handen van haar moeder. Het lijkt wel alsof ze er elke dag op uit is om haar oudste dochter te pijnigen. Jen wil dit niet langer laten gebeuren, maar ze kan zich niet verzetten. Ze weet niet hoe.

Hoe kan een moeder haar eigen kind zo haten? Wat heeft ze haar ooit misdaan?

Een ijzeren hand sluit zich om haar bovenarm en trekt haar mee naar het kolenhok. Onwillekeurig begint ze tegen te strubbelen. Dit tot grote ergernis van de tiran die haar in een stalen greep houdt. Met haar vrije hand slaat haar moeder haar in het gezicht. Ondanks dat dit vaker gebeurt, komt ook deze klap hard aan. Ze kan het niet meer incasseren. Het is teveel. Even zakt ze door haar knieën. Haar moeder maakt van het moment gebruik en duwt haar het kolenhok in. Ze vangt zich op met haar handen en meteen voelt ze een scherpe pijn. De houten klep wordt dichtgegooid. Om haar heen is niets anders dan duisternis.

De kieren in de deur van het hok worden bedekt door een groot kleed dat eroverheen ligt.

Ze knippert met haar ogen. Tranen dringen zich een weg tussen haar wimpers door en maken haar gezicht nat. Ze weet dat ze hier niet de hele dag in hoeft te blijven zitten, maar elke seconde in deze drukkende donkerte is er één te veel. Voordat haar vader thuiskomt wordt ze er weer uitgehaald. Hij weet niet wat er allemaal gebeurt met zijn kinderen als hij op het land aan het werk is. Soms denkt ze dat hij wel iets vermoedt, maar hij laat het nooit merken. Alsof hij in de leugens wil geloven die zijn vrouw hem, met een verbazingwekkend gemak voorschotelt.

Ze sluit haar ogen en gaat op haar zij liggen. Haar benen trekt ze hoog op en ze slaat haar armen eromheen. Zachtjes wiegt ze heen en weer. In haar gedachten bevindt ze zich in een mooi bos, waar alles groen en vredig is. Als ze heel goed haar best doet lijkt het alsof ze vogels hoort fluiten. De verschillende melodieën maken het geheel tot een mooi lied. Haar lichaam wordt warm door de benauwde ruimte waar ze in ligt. Ze beeldt zich in dat het zonnestralen zijn die haar lijf verwarmen. Voor haar ziet ze het water glinsteren in de zon. Gras kriebelt tussen haar tenen. Een vis komt even boven. Als hij weer onder water verdwijnt

probeert ze hem te volgen met haar ogen, maar alles wat achterblijft is een kring in het wateroppervlak.

Ze hoopt vurig dat ze deze plek, waar ze zo vaak over droomt, eens in het echt kan zien. Ze smeekt haar vader bijna dagelijks om haar te vertellen hoe het voelt om in het bos te zijn. Wat hij daar allemaal heeft gezien. Ze leeft voor zijn verhalen en de gedachte het zelf eens te mogen aanschouwen. Het is zeker langer dan een uur lopen eer je in het bos bent, vanaf haar huis gezien. Haar moeder wil niet hebben dat ze de lange weg aflegt. Ze kan niet zo lang gemist worden. Altijd zijn er klussen die gedaan moeten worden. Wandelen en genieten van de natuur, is daar niet een van.

Een gevoel van angst vult haar lichaam zodra ze iets probeert te doen wat tegen de regels ingaat. Hierdoor zit haar hoofd inmiddels vol met angstgedachten. Omdat ze bijna niet meer weet wat eigenlijk wel mag. Haar moeder heeft zo veel bizarre regels opgesteld dat ze maar beter niets meer kan ondernemen. Ondanks dat ze vrij kan bewegen voelt het alsof er stevast een zware ketting aan haar voeten vastgeklonken zit. Een ketting die er voor zorgt dat ze nooit echt vrij kan zijn.

Januari 1581

'Jen!'

Met een ruk wordt ze uit haar gedachten gehaald. Van schrik laat ze de klep van het kolenhok hard dichtvallen. Ze bukt en pakt gauw de mand met kolen op en brengt die naar haar moeder. 'Houd toch eens op met dagdromen. De wereld gaat door, Jen, er is geen tijd voor dat soort onbenulligheden,' snauwt moeder haar toe.

Jen laat het nauwelijks tot zich doordringen. De stem van haar moeder klinkt de laatste jaren meer als een vervelende ruis. Ze heeft zichzelf aangeleerd niet meer overal naar te luisteren. Ze wil het niet meer. Ze wil niet langer horen hoe dwaas ze is. Hoe stompzinnig ze kan zijn. Iedere dag weer wordt ze door haar moeder naar beneden gehaald.

Er wordt aan haar rok getrokken. Als ze omlaag kijkt, ziet ze de grote blauwe kijkers van Zoete, die haar verwachtingsvol aankijken. Ze pakt Zoete vast onder haar oksels en tilt haar hoog op, wat een schaterlach bij haar teweegbrengt. Zoete klemt haar armpjes stevig om de nek van Jen en knuffelt haar innig. Jen drukt haar neus in de dikke blonde haardos en snuift de typische kindergeur op.

‘Zoete, laat Jen los, ze moet aan het werk.’

De mondhoeken van Zoete trekken naar beneden terwijl Jen haar weer op de grond zet.

‘Mag ik vandaag met Jen mee, moeder?’ Haar onderlip trilt. Haar blik heeft ze naar de grond gericht.

Moeder legt haar naaiwerk opzij en kijkt Zoete met priemende ogen aan. ‘Geen sprake van. Jij gaat Griet helpen met het melken van de geit en de koe.’

Even lijkt het of Zoete ertegenin wil gaan. Jen gebaart haar naar buiten te gaan. Haar zusje kan beter naar haar moeder luisteren. Ze wil niet dat haar kleine zus in het kolenhok wordt gegooid.

Vader en Marten zijn vanmorgen vroeg al vertrokken naar het land. Zoete loopt naar buiten terwijl Jen haar rieten mand pakt om haar ronde door de stad te lopen.

Ze trekt haar mantel stevig om zich heen. Toch lijkt de gure wind er dwars doorheen te blazen. Het zal haar niet verbazen

als er zeer snel sneeuw gaat vallen. Ze kan er niet blij van worden. Ze houdt niet van de kou die haar tenen en vingers laat bevriezen. Soms is ze bang dat ze nooit meer zullen ontdooien.

Met een ruk van de wind wordt de mand van haar arm afgeblazen. Ze kan hem nog net op tijd vastgrijpen. Een hand rijkt naar de mand. Tegelijkertijd weerklinkt er een hartelijke lach in haar oren.

‘Voorzichtig.’

Jen kijkt op, recht in de ogen van Peter. Haar hart maakt een sprongetje. Peter glimlacht terwijl hij zijn hand nog steeds op de mand houdt. In zijn andere hand houdt hij een bruine tas.

‘Bedankt,’ zegt ze zacht.

Hij laat de mand los. Ze legt haar eigen hand op de plaats waar zijn vingers zojuist lagen. Alsof ze op deze manier zijn warmte kan voelen, zich kan voorstellen dat haar hand op de zijne ligt.

‘Ik was onderweg naar u. Moeder heeft weer last van haar hiel. Ze vroeg me om de zalf die ze de vorige keer ook heeft gebruikt bij u op te halen.’

‘Loop maar mee. Ik heb nog wel een potje staan.’ Peter kijkt om zich heen als hij dichterbij haar gaat staan. Een harde windvlaag laat haar rillen en haar mantel waait op. Peter slaat de mantel weer om haar schouders. Ondanks de gure wind, voelt ze hoe haar lichaam warm wordt door deze aanraking. Ze onderdrukt de neiging om haar hoofd in de holte van zijn arm te leggen. Haar wangen kleuren rood terwijl ze denkt aan haar lichaam tegen dat van hem.

Ondanks dat ze nog niet heeft vernomen dat hij een vrouw heeft, weet ze haast wel zeker dat het niet lang meer zal duren voor hij gaat trouwen. Hij krijgt genoeg aandacht van prachtige vrouwen die uit welgestelde gezinnen komen.

Dan wordt ze geroepen. Ze kijken beiden achterom en zien dat Lisabette op hen afkomt. Haar lange blonde haren wapperen achter haar aan.

‘Jen, wacht, laat me met je meelopen.’ Ze hijgt licht als ze zich bij Peter en Jen voegt.

‘Lisabette,’ zegt Peter met een knik.

Lisabette kijkt naar beneden terwijl haar hals rood wordt en zegt met een zachte stem: ‘Meester Peter.’

Jen schudt zachtjes met haar hoofd en lacht van binnen. Ze is duidelijk niet de enige die gecharmeerd is van deze man. Zijn donkerbruine haar valt nonchalant over zijn voorhoofd. Hij heeft een scheve glimlach om zijn mond, wat hem alleen maar aantrekkelijker maakt.

Lisabette drukt haar mand dichtert tegen zich aan en vervolgt samen met hen de ronde door de stad.

Als ze op de markt aangekomen zijn, moeten ze uitkijken voor de karren die voorbij komen. De paarden lijken ook moeite te hebben met de harde wind. Toch blijven ze flink doorstappen.

Ze zijn bijna bij het huis van Peter. Voor zich ziet ze de grote St. Christoffelkerk met zijn prachtige toren en de glas-inloodramen. Ze zou hier zo graag eens naar binnen gaan, maar dit is niet de kerk waar zij met haar familie naartoe gaat. De kerk die zij regelmatig bezoeken staat dichtert bij hun huis en is lang niet zo groot als deze.

De scholtis¹ komt uit zijn huis gelopen die vlak naast de grote kerk staat. Hij roept Peter, die naar hem toe loopt. Peter knikt kort naar Jen, ten teken dat hij zo klaar is. Terwijl ze op Peter wacht tikt Lisabette tegen haar arm en wijst naar het

¹ De scholtis, ook wel schout genoemd, was een ambtenaar belast met bestuurlijke en gerechtelijke taken en het handhaven van de openbare orde.

stadhuis, waar veel mensen voor langs lopen. ‘Daar gaat ze. De heks van Roermond.’

Jen schudt met haar hoofd, niet wetende wat Lisabette bedoeld.

‘Zij, met dat rode haar. Kale Marie, je kent haar toch wel?’

Ze heeft zeker over kale Marie gehoord, maar ze heeft nooit beseft dat het de vrouw is die nu vlakbij hen loopt, die ze wel vaker ziet als ze naar de markt gaat.

Marie loopt met haar hoofd naar beneden tegen de wind in. Ze draagt een kleurige rok en een korte blouse met lange mouwen. Daaroverheen draagt ze een donkergroene mantel. Ze komt hun kant opgelopen.

‘Ze zeggen dat ze een minnares is van de duivel,’ fluistert Lisabette in haar oor terwijl ze snel haar hoofd afwendt als Marie dichterbij komt, angstig dat ze gehoord zal worden.

Jen kijkt naar de vrouw die ineens haar hoofd omhoog doet, waardoor ze elkaar vluchtig aankijken. Marie glimlacht naar hen wanneer ze passeert. Ze heeft kleine lachrimpels naast haar ogen. Lisabette draait zich om en neemt daarbij Jen mee, die haar hoofd langzaam zo draait dat ze Marie kan zien weglopen. Iets in haar ogen maakt Jen nieuwsgierig naar haar.

‘Je moet niet zo naar haar kijken, Jen. Straks trek je teveel aandacht en heeft ze het op jou gemunt.’

‘Wat een onzin, Lisabette. Je moet niet alles geloven wat het volk zegt. Ze is heus geen heks. Die vrouw ziet er veel te vriendelijk uit. Ik geloof niet dat zij samenwerkt met de duivel.’

Ongelovig kijkt Lisabette haar aan. ‘Dat is haar masker. Ze lijkt een mooie vrouw, maar ze is duivelsgebroed. In de nacht komt haar ware gezicht tevoorschijn. Haar rossige haar weerspiegelt het vuur uit de hel. Heb je die kale plekken gezien onder haar dunne haren? Ze is daar vast aangeraakt door de duivel in eigen persoon.’

Jen lacht. ‘Lis, waar haal je die vreemde praat vandaan?’

‘Het is geen vreemde praat.’

‘Dat is het wel. Waar baseer je dat op? Het zijn louter roddels van nare mensen.’

Lisabette bijt op haar lip en kijkt haar met doordringende ogen aan. Net als ze wat wil gaan zeggen, onderbreekt Peter hun gesprek.

Opgelucht loopt Jen achter Peter aan. Ze begrijpt niet waar de mensen het vandaan halen dat Marie een heks is. Dat ze denken dat er mensen zijn die de duivel vereren. Ze wil dat niet geloven. Dat Lisabette mee gaat in dit verhaal stemt haar ongerust. Hoe kan ze zo over iemand praten, zonder dat ze echt weet over wie ze het heeft. Het leek Lisabette zelfs kwaad te maken dat ze het niet met haar eens was.

Peter opent de deur van zijn huis. De kamer hangt vol met planken waar allerlei potten op staan. Hij zet zijn tas op tafel en loopt naar een plank. Hij rommelt tussen de potten en komt dan terug met een klein exemplaar dat ze mee moet nemen voor haar moeder. Jen haalt de muntstukken tevoorschijn. Als ze hem de munten overhandigd, houdt hij haar hand langer vast dan nodig is. Of verbeeldt ze het zich maar? Meteen voelt ze haar wangen gloeien. Hij kijkt haar aan met een blik die ze niet kan plaatsen. Het veroorzaakt kriebels in haar buik.

Lisabette schraapt haar keel, waardoor de betovering verbroken wordt. Ze nemen afscheid en werpen nog een laatste blik op elkaar voor ze de kou weer ingaat.

Vrouw van de duivel

Zonnestralen laten de ogen van Marie glinsteren. Zelfs vanaf deze afstand ziet Jen ze oplichten. Vers sneeuw kraakt onder haar voeten, haar tenen lijken te zijn bevroren. Ze probeert ze heen en weer te wiebelen om er weer wat beweging in te krijgen.

Vlak naast zich hoort ze twee vrouwen met elkaar fluisteren. Ze hebben het over Marie. Net als Lisabette, zijn ze bang voor haar. Ze zeggen dat ze naar het bos gaat om bezweringen uit te spreken en dat ze de hele stad in haar macht wil hebben. Een enkeling durft zich hardop tegen haar te uiten en noemt haar feeks, als ze vlak langs hen loopt.

Nu Jen haar weer ziet kan ze zich niet voorstellen dat deze vrouw gevaarlijk zou zijn. En al helemaal geen tovenares.

Marie heeft een kleine glimlach om haar mond. In haar handen draagt ze een rieten mand, die nu nog leeg is. Jen vermoedt dat Marie naar het bos gaat om kruiden of planten te zoeken en te plukken. Ze heeft gehoord dat ze alles weet van de natuur.

Jen versnelt haar pas tot ze heel dicht achter Marie loopt. Alsof ze voelt dat ze wordt bekeken draait Marie zich om. Ze schrikt wanneer de ogen van Marie recht in die van haar kijken. Even weet ze niet wat ze moet doen. Ze voelt haar wangen warm worden. Marie glimlacht en knikt, waarna ze zich weer omdraait en verder loopt, naar de rand van de weg. Ze bukt en legt haar hand op het mos, dat verstopt ligt onder een witte deken van sneeuw. Jen slaat dit alles met een grote nieuwsgierigheid gade.

Zelf heeft ze veel interesse in de natuur, ware het niet dat ze van haar moeder niet naar het bos mag. Ze weet dat Jen graag meer wil weten over kruiden, planten, bomen en bloemen. Dat haar aandacht uitgaat naar alles wat groeit en

bloeit. Jen wil weten waar die wonderen der natuur toe in staat zijn. Het heeft iets magisch. Dat is nu net waar haar moeder angstig voor is, dat het vreemd overkomt als haar oudste dochter telkens in het bos te vinden is en weer terugkomt met allerlei kruiden en planten. Ze zou, net als Marie, als heks bestempeld kunnen worden. Zelf hebben ze bij het huis wel een kleine moestuin met wat groenten en een aantal keukenkruiden, maar meer dan dat is het niet.

Marie loopt het pad op, heft haar hoofd naar de lucht en ademt diep in. Jen volgt haar. Het gebeurt zonder dat ze er over heeft nagedacht. Waar ze het lef vandaan haalt, weet ze niet. Hoe langer ze Marie zal volgen, hoe verder ze van huis zal gaan. Haar benen voelen slap terwijl ze de volgende stap zet. Ze heeft de neiging om achterom te kijken, maar doet het niet. Het voelt alsof dit haar enige kans is om deze grens over te gaan. Tegen de regels van haar moeder in. Met haar achttien jaar mag ze best zelf keuzes maken, vindt ze. Al die jaren heeft ze zich als een voorbeeldig kind gedragen en het hielp niets. Ze rilt als ze denkt aan de pijnigingen die ze heeft moeten doorstaan in haar eigen huis, waar ze veilig behoorde te zijn.

Marie draait zich om en kijkt haar kant op. De plotselinge beweging laat Jen schrikken. Ze kijkt gauw naar de grond.

‘Hallo,’ zegt Marie.

Jen knijpt haar ogen dicht als ze de zachte stem hoort, die heel dichtbij klinkt. Ze durft haar ogen niet te openen. Niet wetend of ze de moed heeft haar te woord te staan. Toch zal ze eens haar ogen weer moeten openen. Ze kan hier niet blijven staan en doen alsof ze haar niet heeft gehoord.

Marie staat nu vlak voor haar. Jen kijkt op en ziet dat Marie een takje in de hoek van haar mond heeft. Haar ogen schitteren. De huid ernaast is gerimpeld waardoor ze van dichtbij ouder lijkt dan ze aanvankelijk dacht, al is haar blik jeugdig. Het is onmogelijk te raden naar de leeftijd van deze

vrouw. Haar rode haren heeft ze in een knot boven op haar hoofd gebonden. Hier en daar is een kale plek zichtbaar.

‘Hebben wij elkaar gisteren gezien?’ gaat Marie verder.

Jen voelt haar wangen gloeien. Ze begint lichtjes te trillen. Met een bevende stem zegt ze: ‘Dat klopt.’

‘Dat dacht ik al. Je vriendelijke glimlach is me bijgebleven. Moet je ook deze kant op?’

Vol verlangen kijkt Jen naar het pad dat voor haar ligt. ‘Eigenlijk niet. Ik ben u in een opwelling gevolgd.’ Meteen slaat ze een hand voor haar ogen. Een gevoel van schaamte bekruipt haar.

Marie lacht. ‘Ik ga naar het bos. Als je tijd hebt ben je van harte welkom om mee te wandelen.’

Jen kijkt naar de glimlachende vrouw. De rust die Marie uitstraalt begint op haar in te werken.

‘Dat zou ik heel graag willen.’ Ze praat zo zacht dat ze niet zeker weet of Marie haar heeft gehoord.

‘Hoe heet je?’ vraagt Marie.

‘Jen.’

‘Jen, ben je bang voor mij?’ Marie kijkt haar nog steeds even vriendelijk aan.

Jen slaat haar ogen neer en schudt haar hoofd om aan te geven dat ze niet bang is. Marie legt een hand op haar arm. Het plotselinge contact brengt een schok door haar lichaam.

‘Zeg het maar eerlijk,’ stelt Marie haar gerust.

Ze tilt haar hoofd op en kijkt naar Marie. ‘Ik ben niet bang voor u, het is gewoon zo dat...’ Ze weet niet hoe ze moet verwoorden wat er nu door haar heen gaat. Er gebeurt zoveel tegelijk. Ze staat op het punt om voor het eerst in haar leven, naar het voor haar verboden bos te gaan. Samen met een vrouw die men heks noemt. Het is haar bijna teveel. Ondanks dat dit angsten met zich meebrengt heeft ze zich nog nooit zo levend gevoeld als vandaag.

‘Je hoeft het niet uit te leggen,’ zegt Marie met een glimlach en maakt aanstalten om haar weg te vervolgen. Jen gaat naast haar staan en is blij met de adempauze die haar gegund wordt. Ze wil haar vertellen hoe ze zich voelt, maar ze kan de woorden nog niet vinden.

De slaphed in haar benen trekt langzaam weg. Ze gaan samen op pad. Met elke stap die ze zet voelt ze zich zekerder worden.

Haar wang rust tegen de stam van een immense boom. Het voelt ruw en tegelijkertijd warm. Even sluit ze haar ogen. Een zacht briesje streelt haar wang. Ze slaat haar armen om de stam. Haar handen kunnen elkaar niet raken. Tranen springen in haar ogen als ze beseft wat ze aan het doen is. Ze voelt de zware, denkbeeldige ketenen die ze al jaren met zich meedraagt langzaam van zich losmaken. De verbondenheid die ze voelt met haar omgeving is zo bijzonder. Alsof ze haar in een vredige omarming nemen.

Ze naderen een soort kleine tunnel van bomen. Ze ademt de frisse lucht in en luistert naar alle geluiden om haar heen. Het lijkt alsof ze water hoort kabbelen.

Wanneer ze door de tunnel van takken lopen, ziet ze dat haar gehoor haar niet in de steek heeft gelaten. Verwonderd kijkt ze om zich heen. Haar ogen vullen zich met tranen. Ze kan niet geloven wat ze voor zich ziet. Het vennetje, de bomen, de vogels, de groene planten. Dit alles heeft ze eerder gezien, in haar droom. Haar fantasiewereld waar ze naartoe vlucht als de werkelijkheid te gruwelijk is om nog langer in te verblijven. Ze had nooit durven vermoeden dat zo'n magische plek daadwerkelijk zou kunnen bestaan.

Marie loopt naar een grote steen, die half in het water ligt en gaat er op zitten. Jen denkt dat ze zich nooit meer zou kunnen verroeren. Als Marie haar gebaart om naast haar te komen zitten krijgt ze zichzelf toch in beweging. Ze loopt naar de steen en neemt plaats naast Marie, die haar schoenen uittrekt en haar blote voet in het water steekt. Marie slaakt een kreetje wanneer haar tenen het koude water raken. Een wolkje van haar adem verdampt in de koude lucht. Jen kijkt om zich heen en volgt dan haar voorbeeld. Zodra haar voet het water raakt schrikt ze van de immense kou. Een kriebel trekt vanuit haar voet omhoog haar lichaam in. Ze rilt door de kou en de spanning die ze in haar lichaam voelt. Er gaat iets langs haar voet, waardoor ze schrikt. Gauw trekt ze haar benen in. Ze lacht om haar eigen nerveuze gedrag. Ze wrijft over haar koude voet en kan ineens niet meer stoppen met lachen. Ze buigt voorover. Haar schouders schokken terwijl ze steeds harder moet lachen. Marie lacht met haar mee.

Ineens begint Jen te snikken. Ze kan er niets aan doen. Tranen van ongeloof stromen over haar wangen. Marie slaat een arm om haar heen, wat haar iets laat kalmeren.

‘Excuses,’ snikt ze, en veegt met haar mouw haar ogen en neus schoon. ‘Wat moet je wel van me denken.’ Ze schaamt zich als ze denkt aan hoe onnozel ze over moet komen tegenover zo’n rustige en wijze vrouw. Marie kijkt haar met een lieve glimlach aan en knijpt zachtjes in haar schouder.

‘Het is goed, Jen. Je hoeft je nergens voor te schamen.’

‘Bedankt dat je me hebt meegenomen.’ Ze voelt haar benen tintelen en zwaar worden. Alsof de steen waar ze op zitten een magneet is, die haar naar de grond trekt. Het gevoel schrikt haar niet af. Integendeel. Ze komt omhoog en het lijkt alsof ze eindelijk stevig op de aarde kan staan.

Haar lichaam voelt stram en haar voeten tintelen. Ze heeft de gehele avond nog niet gezeten. Het was vandaag druk in de herberg, waar ze werkt. Er was veel volk dat zeer laat naar hun kamer in de herberg of naar huis ging. Ze heeft alles opgeruimd en nu is ze de vloer aan het aanvegen. De herbergier en zijn vrouw zijn al gaan slapen en lieten haar achter met enkel een brandende kaars als gezelschap.

Dat ze nog als enige aan het werk is, vindt ze niet vervelend. Zo kan ze rustig nadenken over wat haar vandaag is overkomen.

Ineens wordt er op de deur gebonkt en hard gelach van mannen weerklinkt door de nacht. Vlug blaast ze de brandende kaars uit en doet alsof er niemand meer aanwezig is. Jen zet stilletjes de bezem terug in de hoek en loopt naar haar kamer.

Als ze op haar bed van stro ligt, wrijft ze met haar handen over haar gezicht. Ondanks dat ze doodmoe is, kan ze de slaap niet vatten. Met open ogen staart ze naar het dak boven haar.

Ze kan bijna niet geloven dat ze echt in het bos is geweest. Met Marie notabene, die wordt verafschuwd door haar stadsgenoten. Het vreemde is dat zij zich juist op haar gemak voelde bij haar. Alsof ze al jaren iedere dag samen naar het bos gaan en hun voeten in het water steken. Marie heeft haar gezegd dat ze meer dan welkom is om vaker met haar naar het bos te wandelen. Die gedachte brengt een glimlach op haar gezicht en ze sluit haar ogen.

Een wrang besef

Een hoge kreet laat hen opschrikken. Vlug komen ze overeind. Lisabette legt een hand op die van Jen. Haar handpalm voelt klam aan. Jen wil opstaan om te kijken wie daar zo hard schreeuwde, maar Lisabette houdt haar tegen en legt een vinger tegen haar lippen, ten teken dat ze geen geluid mag maken. Geërgerd schudt ze de hand van Lisabette van zich af en kruipt over de balen hooi, naar de trap van de hooizolder.

Er wordt weer gegild. Daar doorheen dringt het geluid van zware mannenstemmen. Snelle voetstappen weerklinken in de nagenoeg lege straten.

Eenmaal beneden verschuilt ze zich achter een muur. Ze kijkt omhoog naar het vuurrode gezicht van Lisabette, die blijft gebaren dat ze weer naar boven moet komen. De rennende mensen komen steeds dichterbij. Een vrouw is aan het hijgen en snikken. Voorzichtig kijkt ze om de muur heen. Jen ziet de meid van het gastenhuis voorbij komen. Ze heeft een verwilderde blik in haar ogen, als een dier dat op de vlucht is voor zijn jager. Het gejoel van een groepje mannen bereikt hen nu ook. Jen probeert de aandacht van de meid te trekken zodat ze zich op de hooizolder kan verschuilen, maar ze hoort haar niet. Voordat ze het doorheeft zijn de mannen vlak achter haar. Jen drukt zich zo dicht mogelijk tegen de muur. Haar hart klopt razendsnel in haar borstkas.

Het zijn soldaten, die de vrouw achterna zitten. Al zolang ze zich kan herinneren trekken er legers rond. Een garnizoen van Spaanse troepen is hier nu gelegerd. Veel van de soldaten zijn meedogenloos en proberen te pakken wat ze maar kunnen krijgen. Met veel schade tot gevolg. Fysieke schade, maar ook op emotioneel vlak.

De vrouw roept hard om genade. Jen slaat een kruis en vouwt haar handen. Ze prevelt een gebed. Ze weet niet wat ze

anders nog kan doen om de vrouw te redden. Ze kan de wrede mannen niet in haar eentje tegenhouden zonder zelf ook aangevallen te worden. Een traan glijdt over haar wang als ze de vrouw hoort huilen en smeken om haar met rust te laten. Jen durft zich niet meer te verroeren.

Pas als het minutenlang stil is heeft ze de moed om zich los te maken van de muur. Ze weet niet waar de mannen naartoe zijn gegaan. De angst die weerklonk in de stem van de meid blijft nagalmen in haar hoofd.

Op haar hoede loopt ze naar de trap van de hooizolder. Lisabette is nergens te bekennen.

Als ze boven komt zet ze haar handen op de hooibaal en drukt zichzelf omhoog. Lisabette zit helemaal achter in de hoek. Haar ogen zijn stijf dichtgeknepen en ze heeft haar handen gevouwen. Zodra ze doorheeft dat er iemand boven komt, vliegen haar ogen open. Geschrokken kijkt ze om zich heen. Jen laat zich achterover vallen op het hooi en sluit haar ogen.

‘Wat bezielde je,’ sist Lisabette. ‘Je hebt ons beiden in gevaar gebracht door naar beneden te gaan.’

‘Ik wilde haar helpen.’ Jen krijgt een weeïg gevoel in haar buik als ze denkt aan wat deze vrouw nu moet doorstaan. Ze gaat rechtop zitten en slaat met haar vlakke hand op het hooi. ‘Wat als jij het was, Lisabette, dan bid je toch ook om hulp? Ze hoorde me niet. Het was te laat en nu weten we niet wat er met haar gaat gebeuren.’

‘Je begrijpt toch wel dat je haar niet had kunnen helpen. Dan hadden ze jou ook gepakt. En mij erbij.’ Lisabette komt naast haar zitten. Jen voelt haar arm tegen die van haar. Ze verbreekt direct het contact. Ze kan het wel uitschreeuwen van frustratie.

‘Kan je niet een moment denken aan die arme vrouw?’

‘Nee, Jen, dat kan ik niet. Ik vind mijn eigen leven belangrijker en dat zou jij ook moeten vinden. Je bent soms zo

onbezonnen. Ik begrijp er niets van.’ De ogen van Lisabette verwijden zich als ze de woorden tegen haar uitspreekt.

Jen voelt een golf van woede door zich heen trekken. Ze kan niet begrijpen dat zij en Lisabette zo verschillend in het leven staan. Ze kent haar al vanaf haar kindertijd, toen ze naast elkaar kwamen te wonen. Ze zijn samen opgegroeid, zagen elkaar iedere dag weer. Ze hielpen samen in het huishouden en gingen wel eens mee het land op met hun vaders. Na al die tijd voelt Lisabette meer als een zus dan als vriendin en buurmeisje. Het verbaast haar hoe twee mensen, die zoveel met elkaar optrekken, zo verschillend over het leven kunnen denken. Over belangrijke zaken die er echt toe doen. Jen heeft er de laatste tijd steeds vaker last van dat ze elkaar niet meer begrijpen. Het zorgt ervoor dat ze niet meer zoveel samen wil zijn met haar. Ze heeft het gevoel dat ze allebei compleet andere wegen bewandelen. Naast elkaar weliswaar, maar die paden lijken spoedig te ver uiteen te liggen en ze weet niet of ze ooit nog weer bij elkaar komen.